

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

1 Manylion

1.1 Beth yw enw'r Cynllun dan sylw?

Cynllun y Cyngor 2018 – 23 – *Adolygiad 2020/21*

1.2 Beth ydi pwrpas y Cynllun sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Pwrpas Cynllun y Cyngor ydi adnabod blaenoriaethau a meysydd allweddol i'w gweithredu rhwng 2018 a 2023. Cafodd fersiwn wreiddiol y Cynllun ei fabwysiadu gan y Cyngor yn ei gyfarfod ar 8 Mawrth 2018.

Caiff y Cynllun ei adolygu'n flynyddol a'i ail-gyhoeddi gydag unrhyw addasiadau angenrheidiol. Dyma'r newidiadau sydd wedi eu gwneud yn *Adolygiad 2020/21* -

Bydd y fersiwn hon o'r Cynllun, *Adolygiad 2020/21*, yn disodli'r fersiwn gyfredol a cheir rhestr isod o'r prif addasiadau a wnaed i'r Cynllun yn dilyn yr adolygiad:

Mewn ymateb i benderfyniad y Cyngor Llawn yn ei gyfarfod ar 7 Mawrth 2019 y dylid gwneud popeth o fewn ein gallu i sicrhau bod y sir yn parhau i fod yn gartref bywiog, hyfw a chynaliadwy i'n plant ac i blant ein plant am genedlaethau i ddod mae blaenoriaeth wella newydd wedi ei ychwanegu:

- **Ymateb i'r Argyfwng Newid Hinsawdd**

Cwblhawyd y prosiectau canlynol neu maent wedi trosglwyddo i fod yn rhan o waith dydd i ddydd yn ystod 2019/20 :

- **Cryfhau'r Arweinyddiaeth**
- **Dalgylch y Berwyn, Y Bala**
- **Strategaeth Cefnogi Teuluoedd**
- **Cynyddu Budd Digwyddiadau Mawrion**
- **Datblygu'r Arweinyddiaeth**

Mae'r prosiectau canlynol wedi eu hychwanegu o'r newydd:

- **Cynllun Gweithredu Newid Hinsawdd**
- **Cydweithio Meirionnydd**
- **Sicrhau Tegwch i Bawb**

Mae Aseiad Effaith Cydraddoldeb cychwynnol i ddau o'r prosiectau newydd hyn wedi eu atodi ond penderfynwyd ei bod yn gynamserol i gychwyn ar aseiad i'r Cynllun Gweithredu Newid Hinsawdd.

Yn ogystal, mae'r prosiectau canlynol wedi newid:

- **Strategaeth Iaith Uwchradd** wedi newid ei deitl i **Hybu Defnydd o'r Gymraeg ymysg Plant a Phobl Ifanc**

Mae'r Aseiad Effaith Cydraddoldeb yma yn edrych ar y Cynllun yn ei gyfanrwydd. Mae disgwyl i bob cynllun unigol gael Aseiad ar wahân ar y prosect yn ei gyfanrwydd a/neu ar rannau penodol ohono. Dyletswydd y person sy'n gyfrifol am y cynllun unigol yw gwneud yr Aseiad(au) yna.

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr aseiad yma?

Dewi Jones, Rheolwr Uned Cefnogi Busnes y Cyngor

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr aseiad? Pa fersiwn yw hwn?

27 Mehefin 2017, fersiwn 1 yn ymwneud â'r ymgysylltiad
13 Rhagfyr 2017, fersiwn 2, aseiad llawn o'r Cynllun
4 Chwefror 2019 – fersiwn 3, aseiad llawr o adolygiad 2019-20

Hwn yw fersiwn 4 – 31 Ionawr 2020, aseiad llawn o adolygiad 2020-21

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r partneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr aseiad yma?

Aelodau, defnyddwyr gwasanaeth, trigolion Gwynedd, partneriaid ar Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei gymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion cydraddoldeb?

Ymgynghoriad 6 wythnos yn ystod gaeaf 2017/18 i gyflwyno ac egluro'r blaenoriaethau drafft i'r cyhoedd, partneriaid a sefydliadau lleol a chodi ymwybyddiaeth o'r cyfle iddynt gymryd rhan yn yr ymarferiad drwy gwblhau holiadur byr ar-lein ar www.gwynedd.llyw.cymru/ymgynghori. Roedd copïau papur hefyd ar gael yn llyfrgelloedd a Siopau Gwynedd leol.

Anogwyd cymaint â phosib o bobl Gwynedd i gwblhau a dychwelyd yr holiadur gan ddefnyddio gwefan y Cyngor, y wasg leol, rhaeadru'r neges trwy ein partneriaid, gwefannau cymdeithasol ac e-newyddlen aelodau etholedig Rhaeadr.

Cysylltwyd â cymaint a phosib o grwpiau diddordeb a grwpiau sy'n cynrychioli neu'n gweithio hefo pobl a/neu blant hefo nodweddion cydraddoldeb i roi gwybod iddynt am yr ymgysylltiad ac i ofyn iddynt hysbysu eu defnyddwyr am yr holiadur.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Derbyniwyd 197 o holiaduron.

Gofynnwyd i'r ymatebwyr gwblhau cwestiynau am eu nodweddion cydraddoldeb (yn ddewisol) a roedd yr wybodaeth a gasglwyd fel a ganlyn:

- 1) Cwblhau'r holiadur fel...
 - Unigolyn - 159
 - Sefydliad neu fusnes – 5
 - Dim ateb – 33
- 2) Rhyw
 - Gwryw - 84
 - Benyw - 65
 - Gwell gennyf beidio â dweud – 9
 - Dim ateb – 39
- 3) Grŵp oedran
 - 18-29 - 8
 - 30-39 - 23
 - 40-49 - 29
 - 50-59 - 34
 - 60-69 - 31
 - 70 neu'n hyn - 25
 - Gwell gennyf beidio â dweud - 9
 - Dim ateb – 38

4) Hunaniaeth genedlaethol

- Cymro / Cymraes – 77
- Sais / Saesnes – 22
- Prydeiniwr / Prydeinwraig – 46
- Arall – 9
- Gwell gennyf beidio â dweud – 8
- Dim ateb – 35

5) Tarddiad Ethnig

- Gwyn - 141
- Cymysg / sawl grwp ethnig – 4
- Du / Affricanaidd / Caribïaidd – 1
- Gwell gennyf beidio â dweud – 11
- Arall – 3
- Dim ateb – 37

6) Ydych chi'n ystyried eich hun yn berson anabl?

- Ydw - 15
- Nac Ydw - 129
- Gwell gennyf beidio â dweud – 15
- Dim ateb – 38

7) Crefydd

- Christian (pob enwad) – 72
- Hindw – 2
- Dim crefydd – 52
- Anffyddiwr – 5
- Tyst Jehova – 1
- Dyniaethwr -1
- Vasinava – 1
- Wicca - 1
- Arall – 7
- Gwell gennyf peidio â dweud – 17
- Dim ateb – 38

8) Cyfeiriadedd Rhywiol

- Heterorywiol / Strêt - 127
- Dyn hoyw – 1
- Deurywiol – 1
- Arall – 8
- Gwell gennyf beidio â dweud - 20
- Dim ateb – 40

9) Rhywedd adeg geni

- Gwryw - 79
- Benyw – 61
- Rhyngrywiol - 1
- Gwell gennyf beidio â dweud - 15
- Dim ateb – 41

10)Y ffordd rydych yn meddwl amdanoch chi eich hun

- Gwryw - 77
- Benyw - 59
- Arall – 8
- Gwell gennyf beidio â dweud - 13
- Dim ateb - 40

Nid oedd yn bosib adnabod patrwm yn ymatebion unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb

Dylai prosiectau unigol ymgysylltu â thrigolion Gwynedd yn ôl yr angen.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Fel rhan o'r broses o lunio Cynllun y Cyngor ar gyfer 2018-23 yn 2017 cynhaliwyd cyfres o 8 cyfarfod ardal yn ystod mis Gorffennaf er mwyn rhoi cyfle i aelodau lleol amlygu unrhyw faterion oedd angen sylw o fewn yr ardaloedd hynny. Yn ogystal, bu i aelodau'r Pwyllgorau Craffu adnabod materion yr oeddent hwy o'r farn y dylid eu cynnwys o fewn Cynllun y Cyngor i'r dyfodol.

Cynhaliwyd 4 sesiwn gweithdy pellach gydag aelodau ym mis Medi 2017 yng Nghaernarfon, Penrhyndeudraeth, Dolgellau a Phwllheli. Bwriad y gweithdai hyn oedd rhoi cyfle iddynt adnabod y blaenoriaethau sirol i'w cynnwys o fewn Cynllun y Cyngor a chynnig sylwadau pellach ar y blaenoriaethau sydd wedi eu hadnabod fesul ardal.

Disgwylir i unrhyw brosiect newydd fod â thystiolaeth gadarn am yr angen amdano. Wrth gynllunio unrhyw brosiect newydd dylid mesur yr effaith ar bobl Gwynedd, a llunio Aseiad Effaith Cydraddoldeb penodol yn ôl yr angen (gweler 1.2).

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Bydd hyn yn cael ei adnabod yn asesiadau'r prosiectau unigol

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Beth yw'r effaith fydd y Cynllun newydd yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb? Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb.

Nodweddion	Sut fath o effaith?	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Dim wedi ei adnabod	Nid oes unrhyw gynlluniau unigol yn ymwneud â'r nodwedd yma. Bydd angen i'r Asegiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.
Yr iaith Gymraeg	Positif	<p>Mae hwn yn faes blaenoriaeth felly disgwylir cael effaith positif ar yr iaith Gymraeg. Disgwylir i bob cynllun unigol i edrych ar yr effaith ar yr iaith wrth wneud Asegiad Effaith Cydraddoldeb ar wahân.</p> <p>Wrth sôn am flaenoriaethu'r Gymraeg yn benodol yn yr ymgynghoriad, roedd 18 o'r sylwadau yn cefnogi'r angen i flaenoriaethu'r Gymraeg ac 14 yn dweud na ddylid gwario arian ar yr iaith.</p> <p>Derbyniwyd nifer o sylwadau am ddefnyddio'r iaith Gymraeg yn y gymuned neu thu allan i'r ystafell ddosbarth hefo mudiadau fel Clwb Ffermwyr Ifanc yn cael eu crybwyll gan nifer yn sgil cynnig i ad-drefnu'r Gwasanaeth Ieuenctid.</p> <p>Yn ychwanegol adnabuwyd yr anghenion canlynol - i'r Cyngor helpu'r sector breifat i gynnig darpariaeth Cymraeg, mwy o arwyddion dwyieithog, a sicrhau swyddi neu dai addas er mwyn cadw pobl ifanc yn yr ardal. Credai un fod y Gymraeg yn sgil i ddenu swyddi i'r ardal.</p> <p>Roedd pryder fod blaenoriaethu'r Gymraeg yn gelyniaethu'r di-Gymraeg a thwristiaid. Roedd pryder hefyd am gostau, gyda nifer yn credu nad oedd eisiau gohebu'n ddwyieithog ond yn hytrach yn newis iaith y derbynnydd ac nad oes angen cyfieithu ar y pryd os yw pawb yn gallu siarad Saesneg. Nodwyd y gallai polisi staffio'r Cyngor elyniaethu pobl di-Gymraeg a gallai'r Cyngor golli allan ar staff sy'n fwy galluog/profiadol. Credwyd</p>

		<p>fod hyn yn arbennig o debygol mewn meysydd fel gofal. Awgrymwyd y dylid cael cyfle i ddysgu'r Gymraeg 'on the job' a hefyd y dylai'r Cyngor annog, nid gorfodi, staff i siarad yr iaith.</p> <p>Roedd galw gan un person i'r ohebiaeth gan ysgolion fod yn ddwyieithog yn hytrach nag uniaith Gymraeg.</p> <p>Yn ôl yr ymatebwyr, y pethau pwysig am wersi Cymraeg oedd eu cost, eu cyfleuster (trafnidiaeth ayb) a'u haddasrwydd.</p> <p>Derbyniwyd nifer o sylwadau am y Gymraeg wrth drafod materion plant, pobl ifanc a theuluoedd yn ogystal. Roedd y rhan fwyaf o'r sylwadau hynny'n erbyn rhoi ffafriaeth i'r iaith Gymraeg. Mae pryder y byddai'n effeithio safonau addysg a recriwtio staff a hefyd am y gost. Dywedwyd y dylid gadael i athrawon ddatblygu sgiliau iaith tra yn y swydd. Ar y llaw arall derbyniwyd sylwadau am yr angen i datblygu deunyddiau e.e. apps, a rhoi gwersi Cymraeg am ddim.</p> <p>Er nad yn sôn am yr iaith Gymraeg yn benodol, mae nifer o sylwadau yn ymwneud â'r angen am dai fforddiadwy a thai i bobl lleol.</p> <p>Nodwyd yr angen am Gymraeg clir wrth gyfathrebu hefo'r cyhoedd, yn arbennig adroddiadau addysg. Nodwyd hefyd yr angen i wella safon yr iaith mewn gohebiaeth ayb a'r angen i'w wirio cyn ei anfon. Roedd yr ymatebydd yn derbyn mai oherwydd fod y Gymraeg yn iaith naturiol roedd y gwallau'n digwydd.</p>
Anabledd	Positif	<p>Mae gofal yn faes blaenoriaeth felly disgwylir cael effaith positif. Disgwylir i bob cynllun unigol arall edrych ar yr effaith ar anabledd wrth wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb ar wahân.</p> <p>Mae'r ymatebion i'r ymgysylltiad yn dangos cefnogaeth mawr i'r gweithlu gofal gyda nifer eisiau iddynt gael codiad yn eu cyflog, amodau gweithio gwell, mwy o hyfforddiant a'r siawns i symud ymlaen yn eu gyrfa. Roedd pryder am y trosiant yn y gweithlu. Mae galw hefyd am wella safonau o fewn cartrefi gofal ac i ddenu mwy o bobl ifanc i fewn i'r maes.</p>

		<p>Neges gryf arall yw'r angen i wneud gwaith ataliol er mwyn sicrhau nad yw pobl angen gofal iechyd a dysgu o ymarfer da mannau eraill. Dangoswyd cefnogaeth gryf i adnoddau fel llyfrgelloedd a chanolfannau hamdden fel adnoddau ar gyfer hyn a byddai toriadau yn y meysydd hyn yn "false economy". Pwysleisiwyd hefyd yr angen am drafnidiaeth.</p> <p>Hefyd mae'r angen i'r Cyngor gydweithio mwy, yn fewnol a gyda mudiadau allanol fel iechyd a'r trydydd sector, yn neges gryf gan y rhai sydd wedi ymateb i'r ymgynghoriad. Dylid hefyd rhoi cefnogaeth i gymunedau a darparu adnoddau fel gofal iechyd a cartrefi gofal ychwanegol yng nghefn gwlad yn ogystal â'r trefi mawrion.</p> <p>Adnabuwyd y camddefnydd o fannau parcio hygyrch i bobl anabl. Dau berson o blaid pobl anabl yn talu am barcio, un ohonynt yn berson anabl. Dywedodd un person anabl fod ceir wedi parcio ar y pafin yn broblem iddo.</p> <p>Mae'r angen am amrywiaeth o dai wedi ei adnabod gan gynnwys rhai hygyrch.</p> <p>Dau berson yn poeni nad oeddynt yn cyrraedd meini prawf am ofal er ei bod yn anabl.</p> <p>Nodwyd fod pobl anabl a hefo rhai cyflyrau iechyd fwy o angen toiledau cyhoeddus.</p> <p>Credai nifer o Feirionnydd nad oedd ansawdd gofal yn wastad ar draws y sir hefo un person yn gofyn am ganolfan i bobl ag Alzheimers yn y rhanbarth ac un arall yn nodi pryder am fethu cael gofal yn y Gymraeg yno. Nododd un person anabl nad oedd yn bosib cael pobl i lanhau yn Meirionydd. Roedd wedi derbyn rhestr gan y Cyngor ond nid oedd neb arno o'i ardal. Credai fod hyn oherwydd yr angen i siarad Cymraeg. Roedd yn pryderu oherwydd yr effaith ar anghenion iechyd.</p>
Rhyw	Positif	<p>Ceir un cynllun unigol yn y benodol yn y maes yma sef "Merched mewn Arweinyddiaeth" felly disgwylir effaith positif yma. Wedi dweud hynny nid yw'n bosib adnabod effaith y Cynllun yn ei gyfanrwydd heb gwblhau asesiadau effaith ar y cynlluniau unigol eraill.</p>

<p>Oedran</p>	<p>Positif</p>	<p>Mae oedran yn cael ei flaenoriaethu mewn nifer o feysydd felly disgwylir cael effaith positif ar faes plant, pobl ifanc a phobl hŷn.</p> <p>Disgwylir i bob cynllun unigol i edrych ar yr effaith ar oeddrannau gwahanol wrth wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb ar wahân.</p> <p>Roedd yr ymgynghoriad yn dangos cefnogaeth i waith ym maes Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd, yn enwedig cymorth ac ymyrraeth cynnar, cryfhau addysg a rhoi hyfforddiant i bobl ifanc er mwyn iddynt cael swyddi. Roedd pryder fod pwyslais ar yr iaith Gymraeg yn effeithio recriwtio ac ansawdd addysg o fewn yr ysgolion. Nodwyd pwysigrwydd darpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol. Roedd nifer yn mynegi nad oeddynt eisiau gweld toriadau ym maes gofal plant. Dywedodd un person ei bod yn bwysig i gefnogi pobl ifanc ar ôl iddynt adael gofal.</p> <p>Mae pryder ein bod yn colli pobl ifanc dawnus. Swyddi tymhorol twristiaeth ddim yn cadw pobl ifanc yn yr ardal. Diffyg gobaith a dyhead yn broblem i bobl ifanc ym Meirionnydd yn ôl un person. Pobl ifanc angen gwaith i dalu am dai.</p> <p>Mae'r Cyngor yn adnabod y bydd newid mewn demograffeg, hefo'r gymuned yn mynd yn hŷn. Mae'r ymateb i'r ymgysylltiad yn dangos fod pobl yn pryderu am ddarpariaeth i'r dyfodol, e.e. cartrefi gofal, oherwydd y newidiadau hyn. Mae galw i bobl allu byw yn annibynnol yn eu cymunedau ac i roi cefnogaeth i'r cymunedau hynny er mwyn lleihau'r angen am ofal. Mae un ymatebwr eisiau prentisiaethau i bobl hŷn nid yn unig pobl ifanc ac un arall yn nodi'r ffaith fod pobl hŷn angen parcio mewn llefydd agosach at y canol i dref.</p> <p>Gwelir galw hefyd am feithrin perthynas da rhwng y cenedlaethau, gyda'r rhaglen deledu Hen Blant Bach yn cael ei enwi. Un person yn cynnig y dylidparu pobl hŷn unig hefo pobl ifanc digartref.</p> <p>Adnabuwyd fod ceir yn parcio ar y pafin yn broblem i bobl hŷn a theuluoedd hefo plant bychan mewn pramiau.</p> <p>Carfan o bobl sydd efallai ddim yn cael llawer o sylw</p>
----------------------	----------------	--

		<p>wrth baratoi Asesiadau Effaith Cydraddoldeb yw pobl oed gwaith ond mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn gwarchod hawliau pobl o bob oed. Mae'r sylwadau am swyddi ayb yn berthnasol i'r oedran yma. Roedd cefnogaeth gref i greu a chadw swyddi yng Ngwynedd a gwella'r isadeiledd er mwyn gwneud hynny. Roedd yna hefyd negeseuon am wella sgiliau'r trigolion, denu cwmnïau mawr, peidio bod yn or ddibynnol ar dwristiaeth, a chefnogi datblygiadau tu allan i'r sir. Gall diffyg trafnidiaeth cyhoeddus ar yr adegau iawn greu problemau i bobl sydd eisiau gweithio.</p> <p>Mae'r angen am amrywiaeth o dai wedi ei adnabod, gyda anghenion pobl ifanc a phobl hŷn yn cael eu hadnabod. Ond eto ni ddylid anghofio anghenion pobl o oedran arall, gyda'r galw am dai fforddiadwy a thai i bobl lleol. Roedd sylwadau hefyd am gael tai yn agos at gyfleon gwaith a chysylltiadau trafnidiaeth cyhoeddus, llacio'r rheolau cynllunio yng nghefn gwlad, edrych ar dai gwag a'r angen am dai cymdeithasol. Teimlai un person mai'r broblem oedd fod y cartrefi sydd ar gael ddim yn y lle iawn i deuluoedd ifanc (h.y. mewn trefi wrth ymyl ysgolion a siopau).</p> <p>Roedd nifer o bobl yn adnabod pwysigrwydd llyfrgelloedd a chanolfannau hamdden ar gyfer plant, pobl ifanc a phobl hŷn ar gyfer cymdeithasu, iechyd a rhywle i fynd oddi ar y stryd. Nodwyd hefyd yr angen am ddarpariaeth ar gyfer pobl ifanc e.e. clybiau ieuenctid, Clwb Ffermwyr Ifanc.</p>
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim wedi ei adnabod	Nid oes unrhyw gynlluniau unigol yn ymwneud â'r nodwedd yma. Bydd angen i'r Asesiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim wedi ei adnabod	<p>Nid oes unrhyw gynlluniau unigol yn ymwneud â'r nodwedd yma. Bydd angen i'r Asesiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.</p> <p>Dywedodd un person nad oedd lle i grefydd o fewn addysg.</p>
Ailbennu rhywedd	Dim wedi ei adnabod	Nid oes unrhyw gynlluniau unigol yn ymwneud â'r nodwedd yma. Bydd angen i'r Asesiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.

Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim wedi ei adnabod	Nid oes unrhyw gynlluniau unigol yn ymwneud â'r nodwedd yma. Bydd angen i'r Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim wedi ei adnabod	Nid oes unrhyw gynlluniau unigol yn ymwneud â'r nodwedd yma. Bydd angen i'r Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.

3.2 Ydi'r Cynllun yn ateb y Dyletswyddau Cyffredinol yma? Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r dyletswyddau yma

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	Ydi'r polisi'n cael effaith?	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Ydi	Dylai'r meysydd blaenoriaeth a'r cynlluniau unigol gael effaith bositif ar y ddyletswydd. Bydd angen i'r Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	Dylai'r meysydd blaenoriaeth a'r cynlluniau unigol gael effaith bositif ar y ddyletswydd. Bydd angen i'r Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried. Fel dywedodd un ymatebwr, mae'n bwysig cofio nodweddion cydraddoldeb unigolion wrth ddarparu gwasanaethau, yn enwedig ym maes gofal.
Meithrin perthnasau da	Ydi	Dylai'r meysydd blaenoriaeth a'r cynlluniau unigol gael effaith bositif ar y ddyletswydd. Bydd angen i'r Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb ar y cynlluniau unigol adnabod os oes materion i'w hystyried.

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r Cynllun felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol a beth yw'r rheswm am hyn?

Mae'n ymddangos y dylai'r meysydd blaenoriaeth gael effaith sylweddol bositif ar o leiaf rai o'r nodweddion cydraddoldeb. Mae pob asesiad effaith cydraddoldeb unigol yn edrych ar yr effaith mewn mwy o fanylder.

4.2 Ydi'r Cynllun felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol a beth yw'r rheswm am hyn?

Nid oes effeithiau sylweddol negyddol wedi eu hadnabod hefo'r Cynllun yn ei gyfanrwydd. Mae pob asesiad effaith unigol yn edrych ar yr effaith mewn mwy o fanylder.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewisiwch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r cynllun gan ei fod yn gadarn	X
Addasu'r cynllun i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r cynllun gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r cynllun oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	

4.4 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Mae'r asesaidai unigol yn adnabod unrhyw effeithiau negyddol a'r camau i'w liniaru.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

Nid yw'n berthnasol i'r Cynllun yn ei gyfanrwydd.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y cynllun (cynllun gweithredu)?

Mae Adrannau'r Cyngor yn gyfrifol am weithredu'r cynlluniau unigol o fewn Cynllun y Cyngor. Mae prosesau herio perfformiad y Cyngor, ble fydd yr Aelod Cabinet ac aelodau o bwyllgorau craffu yn herio twf a datblygiad y gwaith sy'n cael ei gyflawni ar y Cynllun, yn waith parhaus drwy'r flwyddyn. Mae'r adroddiadau ar y cyfarfodydd herio perfformiad hyn yn cael eu cyhoeddi fel rhan o bapurau cyfarfod y Cabinet.

Os oes angen newid cynnwys neu gyfeiriad unrhyw brosiect unigol bydd angen ail ymweld â'r Aseiad Effaith Cydraddoldeb ar gyfer y prosiect hwnnw. Mae'r ddogfen hon hefyd yn cael ei chyflwyno i'r Cabinet a'r Cyngor er mwyn ei chraffu ac yn cael ei hadolygu'n flynyddol.

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

I Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Prosiect Uwchradd Meirionnydd

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Nod Prosiect Uwchradd Meirionnydd yw sicrhau fod ansawdd yr addysg yn yr ardal yn gyson dda ac yn gynaliadwy i'r dyfodol.

I.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Garem Jackson, Pennaeth Addysg

I.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Fersiwn 1 - 4 Chwefror 2020

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r partneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Wrth i'r prosiect ddatblygu, rhagwelir y bydd angen gweithio gyda penaethiaid a llywodraethwyr ysgolion uwchradd Meirionnydd er mwyn cynnal yr asesiad. Yn ddibynnol ar gyfeiriad y prosiect, gall y bydd angen gweithio hefo'r holl rhan-ddeiliaid perthnasol.

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei gymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchoddedig?

Dim - cyn-amserol ar y pwynt yma o'r prosiect.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Amherthnasol - gweler uchod.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Cynhaliwyd cyfres o sesiynau gyda penaethiaid Uwchradd Meirionnydd rhwng Mehefin a Medi 2019 er mwyn trafod y sefyllfa bresennol a'r heriau y mae'r ysgolion uwchradd yn eu wynebu. Yn dilyn hynny, casglwyd barn gychwynol y penaethiaid trwy gyfrwng holiadur ar gychwyn tymor yr Hydref.

2.5 Oes yna unrhyw flychau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Dim ar y pwynt yma.

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae croeso i chwi ychwanegu nodweddion eraill os ydych chi'n dymuno.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Yr iaith Gymraeg	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Anabledd	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Rhyw	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Oedran	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Ailbennu rhywedd	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Nac ydi	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma..
Meithrin perthnasau da	Nac ydi	Cynamserol i adnabod yr effaith ar y pwynt yma.

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Cynamserol i asesu'r effaith ar gydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Cynamserol i asesu'r effaith ar gydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	-
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	-
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	-
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	-

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Amherthnasol.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

Amherthnasol.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Bydd yr asesiad hwn yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd wrth i'r prosiect ddatblygu.

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

1 Manylion

1.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Sicrhau Tegwch i Bawb

1.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Er mwyn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn wneud rhaid i ni yn gyntaf adnabod unrhyw rwystrau sy'n wynebu rhai pobl wrth chwilio am, neu dderbyn, gwasanaethau gan y Cyngor. Er ein bod, dros y blynyddoedd, wedi casglu llawer o wybodaeth, nid ydym yn teimlo ein bod wedi clywed gan ystod digon eang o bobl.

Ein bwriad felly yw cynnal ymchwiliad trylwyr o farn pobl Gwynedd sydd â nodweddion gwarchoddedig (fel maent yn cael eu nodi yn Neddf Cydraddoldeb 2010) am y gwasanaethau mae'r Cyngor yn eu cynnig. Byddwn yn gwneud hynny nid yn unig drwy holiadur ar bapur ac ar lein ond hefyd drwy gyfarfod hefo ystod eang o bobl a defnyddio dulliau creadigol er mwyn cyrraedd pawb.

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Delyth William, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

28 Ionawr 2020, fersiwn 1

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r partneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Pobl Gwynedd
Grŵp Craidd Cydraddoldeb
Grwpiau nodweddion gwarchoddedig
Y Cabinet
Aelodau Etholedig
Staff y Cyngor

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei gymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchoddedig?

Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol wedi ei greu mewn cydweithrediad gyda'r Grŵp Craidd Cydraddoldeb a gan ddefnyddio gwybodaeth o'r holiadur "Pa Wasanaethau sy'n Bwysig i Chi?".

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Codwyd nifer o faterion gweithredol o'r sgysiau gyda'r Grŵp Craidd Cydraddoldeb (gweler Asesiad y Cynllun Cydraddoldeb Strategol am fwy o fanylion). Penderfynwyd fod hyn yn dangos yr angen i edrych ar ein ffordd o weithio a sicrhau ein bod yn rhoi cydraddoldeb yn ganolog i bopeth rydym ni'n wneud. Rhan bwysig o hynny ydi bod a digon o wybodaeth am unrhyw rwystrau mae pobl Gwynedd yn eu wynebu wrth ymwneud â'r Cyngor.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Rydym yn gweithredu yn unol a Deddf Cydraddoldeb 2010 sy'n nodi pwysigrwydd canfod barn unigolion amrywiol. Rydym hefyd yn gweithredu yn unol â'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Mae ffordd y Cyngor o weithio, Ffordd Gwynedd, yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym ni yn ei wneud. Er mwyn gwneud hynny mae casglu barn y cyhoedd yn greiddiol er mwyn darparu'n addas ar gyfer pob un o bobl Gwynedd.

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Nid oes bylchau yn yr wybodaeth rydym ei angen i wneud y penderfyniad i ymgysylltu. Byddwn yn datblygu'r asesiad yma wrth i ni baratoi ar gyfer y gwaith ac yn ei fonitro'n rheolaidd.

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae croeso i chwi ychwanegu nodweddion eraill os ydych chi'n dymuno.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Positif	Pwrpas casglu'r wybodaeth yw i wella ein gwasanaeth i bobl hefo pob nodwedd, sef pob un o bobl Gwynedd. Wrth wneud paratodau i ymgysylltu byddwn yn ystyried anghenion pawb drwy gyfrwng asesiad effaith cydraddoldeb ac yn gweithredu yn ôl yr angen er mwyn sicrhau ein bod yn cynnwys cymaint o bobl a
Yr iaith Gymraeg	Positif	
Anabledd	Positif	
Rhyw	Positif	
Oedran	Positif	
Cyfeiriadedd rhywiol	Positif	
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Positif	

Ailbennu rhywedd	Positif	phosib
Beichiogrwydd a mamolaeth	Positif	
Priodas a phartneriaeth sifil	Positif	

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabled a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Ydi	<p>Bydd yr ymgynghoriad yn cynnwys cymaint o bobl a phosib er mwyn casglu gwybodaeth, gan gynnwys staff y Cyngor. Dylai'r dulliau a ddefnyddir sicrhau nad oes camwahaniaethu'n digwydd ac yn sicr byddwn yn gwarchod rhag unrhyw aflonyddu neu erledigaeth o'r rhai sy'n cymryd rhan.</p> <p>Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a gesglir er mwyn adnabod os oes unrhyw gamwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth sy'n digwydd.</p>
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	<p>Byddwn yn defnyddio amrywiol dulliau er mwyn sicrhau ein bod yn cynnwys cymaint o bobl a phosib ac yn ystyried eu anghenion. Byddwn yn gweithio'n arbennig i gynnwys pobl sydd ddim fel arfer yn ymateb i ymgynghoriadau.</p> <p>Y prif reswm dros ymgysylltu yw i hyrwyddo cyfleoedd cyfartal i bawb. .</p>
Meithrin perthnasau da	Ydi	<p>Mae meithrin perthynas da yn caniatáu i ni ddefnyddio dulliau gwahanol i siwtio pobl hefo nodweddion gwahanol, yn unol a'u anghenion. Byddwn yn gwneud hyn wrth baratoi'r ymgysylltiad.</p> <p>Pwrpas y gwaith yw defnyddio'r wybodaeth er mwyn darparu gwasanaethau gwell ar gyfer holl bobl Gwynedd, beth bynnag eu nodweddion gwarchodedig.</p>

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Ni fydd y gwaith ymgynghori ynddo'i hun yn cael effaith sylweddol, bositif ond byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a gesglir er mwyn cael effaith bositif ar ein gwasanaethau

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Nac ydyw

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	X
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Byddwn yn datblygu'r ymgynghoriad mewn ffordd fydd yn addas ar gyfer pawb.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

Dim yn berthnasol

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Byddwn yn gwneud asesiad effaith llawer llawnach wrth baratoi'r ymgysylltiad.